

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

**SİYASAL
BİLİMLER
DERGİSİ**

JOURNAL OF POLITICAL SCIENCE
REVUE DE SCIENCE POLITIQUE

VOLUME • CİLT: 11 / ISSUE • SAYI: 1 MARCH • MART 2023
ONLINE ISSN: 2147-6926

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Marmara Üniversitesi Siyasal Bilimler Dergisi
Marmara University Journal of Political Science
Université de Marmara Revue de Science Politique

Volume • Cilt: 11 / Issue • Sayı: 1 March • Mart 2023

6 Aylık Hakemli Bilimsel Dergi • Biannual Peer-Reviewed Scientific Journal

Elektronik ISSN: 2147-6926

Marmara Üniversitesi Rektörlüğü Adına İmtiyaz Sahibi • Owner: Prof. Dr. Mustafa KURT (Rektör • Rector)
Derginin Sahibi • Owner of the Journal: M.Ü. Siyasal Bilgiler Fakültesi Adına, On behalf of Marmara University
Faculty of Political Science Prof. Dr. Nail YILMAZ (Dekan • Dean)

Baş Editör • Editor-in-Chief: Prof.Dr. Ali ARI

Alan Editörü • Managing Editor: Dr. Elif TOPAL DEMİROĞLU, Doç. Dr. Hakan MEHMETÇİK

Editör Yardımcıları • Assistant Editors: Ayşe İrem AYCAN ÖZER, Burak AK, Haşim ÖZPOLAT

Editör Kurulu • Editorial Board

Prof. Ahmet İÇDUYGU (Koç University)
Prof. Andrew COOPER (University of Waterloo/ Canada)
Prof. Ayhan KAYA (İstanbul Bilgi University)
Prof. Christoph KNILL (Ludwig-Maximilians Universität / Germany)
Prof. Ergun ÖZBUDUN
Prof. Ernest WOLF-GAZO (American University in Cairo / Egypt)
Prof. Faruk SÖNMEZOĞLU (İstanbul University)
Assoc. Prof. Gregory SIMONS (Uppsala University / Sweden)
Prof. İlhan TEKELİ (Middle East Technical University)
Prof. İltur TURAN (İstanbul Bilgi University)
Prof. James M. CONNELLY (University of Hull / UK)
Prof. Şule KUT (Okan University)
Prof. Yeşeren ELİÇİN (Galatasaray University)
Prof. Ziya ÖNİŞ (Koç University)

Dizgi

Burcu DİKER

Marmara Üniversitesi Yayınevi • Marmara University Press

Adres • Address: Marmara Üniversitesi Göztepe Kampüsü 34722 Kadıköy, İstanbul

Tel • Phone: +90 (216) 777 14 00 **Faks • Fax:** +90 (216) 777 14 01

E-posta • E-mail: yayinevi@marmara.edu.tr

İletişim Bilgileri • Contact

Adres • Address: Marmara Üniversitesi, Siyasal Bilgiler Fakültesi,
Göztepe Kampüsü 34722 / Kadıköy, İstanbul

Tel • Phone: (0216) 777 42 00 **Faks • Fax:** (0216) 777 42 01

E-posta • E-mail: ipsus@marmara.edu.tr

MARMARA ÜNİVERSİTESİ SİYASAL BİLİMLER DERGİSİ, Marmara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi tarafından yılda iki kez yayınlanan uluslararası, açık erişimli, hakemli bir dergidir. Dergi siyaset bilimi, kamu yönetimi, uluslararası ilişkiler ve yerel yönetimler alanında Türkçe, İngilizce ve Fransızca dilinde yazılmış özgün araştırma ve derleme makaleleri kabul etmektedir. Dergide yayınlanan makalelerdeki görüşler yazarlarına aittir. Yayın Kurulu tarafından benimsendiği anlamına gelmez. Yayın Kurulu, yazının özüne dokunmaksızın gerekli yazım ve cümle değişikliklerini yapma hakkını saklı tutar. Siyasal Bilimler Dergisi **EBSCO**, **Ulrich's Directory** ve **TÜBİTAK ULAKBİM** Sosyal ve Beşerî Bilimler Veri Tabanı'nda taranmaktadır.

MARMARA UNIVERSITY JOURNAL OF POLITICAL SCIENCE, having published by Marmara University Faculty of Political Science, since 2013, is an international, open-access, peer-reviewed journal published biannually. The journal publishes original research and review articles written in Turkish, English and French on the fields of political science, public administration, international relations and local governments. The views, opinions, findings, and conclusions or recommendations expressed in these papers and articles are strictly those of the author(s). They do not necessarily reflect the views of the JPS or Editorial Board or the Publishers. The editors of JPS have the right to edit or to alter all contributions without changing content. Journal of Political Science is currently indexed by **EBSCO**, **Ulrich's Directory** and **Turkish Index of Social Sciences and Humanities** (TR Dizin ULAKBİM).

Takdim

Sayın Okurlarımız,

Siyasal Bilimler Dergisi'nin Mart 2023 sayısı ile birlikte, güncel konulara odaklanan 10 makale ve iki kitap incelemesini sunmaktan mutluluk duyuyoruz. Bu sayımızda, uluslararası ilişkiler, aşı diplomasisi, dil ve kimlik politikaları, bölgesel kalkınma ve daha pek çok konuyu ele alan makaleler yer almaktadır.

Bu sayımızın ilk makalesinde Ak kamu diplomasisinin gerçekçi, liberal ve yapılandırmacı perspektiflerden nasıl değerlendirildiğini ele almaktadır. Aynı amaçlar için aynı dönemde kurulan Rus Dünyası Vakfı ve Yunus Emre Enstitüsü'nün karşılaştırması yapılırken, Rusya'nın kamu diplomasisini gerçekçi bir bakış açısıyla gerçekleştirdiği, Türkiye'nin ise yapılandırmacı bir temelde gerçekleştirdiği sonucuna varılmıştır. Yanıkdağ, COVID-19 pandemisi ile birlikte yeniden gündeme gelen aşı milliyetçiliği ve aşı diplomasisi konularını ele almaktadır. Makale, küresel bir sorunla karşı karşıya olan ülkelerin, aşı milliyetçiliğini önlemek için işbirliği yaparak, dayanışmayı güçlendirerek ve aşı diplomasisini harekete geçirerek somut adımlar atmalarını inceliyor. Ayrıca, ulusal kaygıların küresel sorunların çözümünde engel teşkil edebileceği sorusuna odaklanarak, aşı diplomasisinin önemine vurgu yapmaktadır.

"Madun" kavramı ve kimlik politikalarına odaklanan Köse ve Çelik dilin madun kimliğini sınırlayıcı bir işlev görebileceğini, Filistinli madun kimliği ve gerçeğinin haber anlatılarına yansıma biçimlerini Edward Said'in "anlatma izni" kavramı ile analiz ediyorlar. Siyasal katılımın ana unsurlarından olan sivil toplumun, demokratik ve sivil bir toplum oluşturmak için ne tür koşullara ihtiyaç duyduğuna dair sorulara cevap arayan Topçuoğlu ise sivil toplumun demokratikliği için liberal demokrasinin ötesinde müzakere ve katılım anlayışlarından temellenen radikal demokrasinin gerekliliği vurgulamaktadır.

Çin Halk Cumhuriyeti'nin dış politika amaç, strateji ve araçlarını ele alan çalışmasında Akdağ, süreç içerisinde süreklilik arz eden ve değişim gösteren unsurlarını analiz ediyor. Çin'in son dönem dış politikasındaki değişimlerin daha çok söylem düzeyinde kaldığı tespit etmektedir. Ayrıca, ülkenin geleneksel dış politika eğilimlerinin hala geçerli olduğu görülüyor.

Nisan 2022'de gerçekleşen Fransa Başkanlık seçimlerini değerlendiren Yıldırım ise bu seçimlerde, Fransa'da iki yeni kamp yükselen iki akım olarak belirginleştiğini vurgulamaktadır. Merkez sağ ve merkez solun siyaset üretmemesi iki türlü seçim davranışına dönüşmüştür. Seçmenlerin bir kısmı mevcut siyasi ortamı protesto ederek oy kullanmama eğilimi gösterirken, bir kısmı da radikal ideolojilere karşı baraj oluşturma davranışını içselleştirmiştir.

Suriye krizi ile birlikte Sünni-Şii ayrımının Ortadoğu bölgesindeki siyaset açısından en önemli faktörlerden biri haline gelmesini tartışan sekizinci makede Akkan ve Aksu mezhepsel araçsallaştırmanın kimler tarafından, nasıl yapıldığını ve bu politikanın çatışmaları ne yönde etkilediğini araştırıyor. Makale, Primordializm yerine Enstrümantalizm yaklaşımının kullanılmasını

gerektiğini savunarak Beşar Esad yönetiminin mezhepsel kimlikleri iktidarının sürekliliğini sağlamak amacıyla araçsallaştırdığına dikkat çekiyor.

Faşizme odaklanan dokuzuncu makalede Subay, Polat ve Dikbaş-Torun soydaşlık vurgusu üzerinden bazen ırkın üstünlüğünü savunan faşizm, günlük hayatta çoğu zaman “biz” ve “onlar” ayrımını yapan ayrımcı bir dil kullanımını vurguluyor. Türkiye'de 1923-1950 arasındaki Tek Parti Dönemi'nde Varlık Vergisi Kanunu'nun faşist bileşenler içerdiği iddia edilen çalışmada, Tek Parti Dönemi'nin günlük hayatta faşist söylem üretip üretmediğini Varlık Vergisi Kanunu örneğinde tespit etmeyi amaçlıyor. Cumhuriyet gazetesi arşivinden alınan haber metinleri ve köşe yazıları, söylem-tarihsel yaklaşımın yüklemleme ve argümantasyon stratejileriyle inceleniyor.

Bölgesel kalkınma hedeflerine odaklanan Akbulut ve Çölgeçen çalışmalarında, İstanbul Kalkınma Ajansı, Doğu Marmara Kalkınma Ajansı, Güney Marmara Kalkınma Ajansı, Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı ve Trakya Kalkınma Ajansı tarafından 2014-2023 yılları arasında kapsayacak şekilde hazırlanan bölge planları içerik analizi yöntemi çerçevesinde Birleşmiş Milletler tarafından kabul edilen 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri açısından inceliyor. Son makalede ise Arısal Türkiye'de elektrik kullanımının 1938-1960 yılları arasındaki performansını analiz ediyor. İsmet İnönü'nün Cumhurbaşkanı olduğu Tek Parti Dönemi ile çok partili siyasi hayata geçilen Demokrat Parti yıllarının elektrik kullanım performansı karşılaştırılıyor. ortaya koyarak söz konusu yılların ekonomik açıdan daha iyi anlaşılmasını sağlıyor.

Dergimizin bu sayısı, okuyuculara yeni bakış açıları sunarak, bu konular hakkında farkındalık yaratmayı amaçlamaktadır. Bu sayıda yer alan makalelerin, akademik dünya ve kamuoyunda tartışmaların devam etmesine katkı sağlamasını umuyoruz. Yazarlarımız ve değerlendirmeleriyle katkı sunan hakemlerimize teşekkür ederiz.

Saygılarımızla,

Ali Arı
Elif Topal Demiroğlu
Ayşe İrem Aycan Özer
Hakan Mehmetçik
Burak Ak
Haşim Özpolat

İçindekiler / Contents

TakdimIV

RESEARCH ARTICLES / ARAŞTIRMA MAKALELERİ

Comparative Analysis of Türkiye and Russia's Public Diplomacy on the Balkans: Example of the Russian World Foundation and Yunus Emre Institute Türkiye ve Rusya'nın Balkanlar'daki Kamu Diplomasisinin Karşılaştırmalı Analizi: Rus Dünyası Vakfı ve Yunus Emre Enstitüsü Örneği Mehmet Ali AK..... 1
Aşı Milliyetçiliğinden Aşı Diplomasisine: COVID-19 Pandemisinin Siyasal Anatomisi From Vaccine Nationalism to Vaccine Diplomacy: Political Anatomy of the COVID-19 Pandemic Tülin YANIKDAĞ 23
“Anlatma İzni” Kavramı Odağında Filistinli Madun Kimliğinin Haber Anlatı Diline Yansıması Reflection of the Palestinian Subaltern Identity to the Language of Narrative News in the Focus of the “Permission to Narrate” Concept Hüseyin KÖSE, Aytekin ÇELİK 44
Çin Dış Politikasında Süreklilik ve Değişim Continuity and Change in China's Foreign Policy Zekeriya AKDAĞ..... 72
‘Sivil’ ve ‘Demokratik’ Bir Sivil Toplum Nasıl Mümkün Olabilir? How Can a ‘Civil’ and a ‘Democratic’ Civil Society Be Possible? Erdi TOPÇUOĞLU 97
2022 Fransa Başkanlık Seçimlerindeki Temel Dinamik: Popülizm Main Dynamics of the 2022 French Presidential Elections: Populism Galip Emre YILDIRIM..... 120
Suriye Krizinde Mezhepçiliğin Araçsallaştırılması Instrumentalisation of Sectarianism in Syrian Crisis İbrahim AKKAN, Fuat AKSU..... 154

Fascist Discourses in the Single-Party Period: The Case of 1942 Wealth Tax in the Cumhuriyet Newspaper
Tek Parti Döneminde Faşizan Söylemler: Cumhuriyet Gazetesi Örneğinde 1942 Varlık Vergisi
Özlem Özdeşim SUBAY, Ferihan POLAT, Emel DİKBAŞ TORUN..... 180

Birleşmiş Milletler 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinin Ulusal Kamu Politikalarına Dönüştürülmesi Çerçevesinde Bölgesel Kalkınma Planlarının Rolü
The Role of Regional Development Plans in Transforming the United Nations 2030 Sustainable Development Goals into National Public Policies
Fatih AKBULUT, Barış ÇÖLGEÇEN..... 200

İstanbul'da Elektrik Kullanımının Dönemsel Karşılaştırması (1938-1960)
A Periodic Comparison of Electric Energy Consumption in Istanbul (1938-1960)
Murat ARISAL..... 221

BOOK REVIEWS / KİTAP İNCELEMELERİ

Giuseppe Goffredo, *Barış Sürecinin Acıları – Akdeniz'de Uygarlık Çatışması ya da Uygarlık Bunalımı Jeopolitik Darwincilikten Kültürel Silahsızlanmaya* Ankara: İmge Kitabevi Yayınları, 2016, 186 s. (İtalyanca aslından çeviren: Gülbende Kuray Ulusoy)
Dila ALGAN TEZCAN..... 254

A Critical Political Economy of the Middle East and North Africa Edited By Joel Beinin, Bassam Haddad and Sherene Seikaly Stanford, CA: Stanford University Press, 2021, 331 p.
Subah Mutahhara SAMİHA..... 260